

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrtna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica štev. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Nova vlada — nova nada.

Zagrebski »N. Glas« piše:

Ima jedno pitanje, o kojem se neprekidno raspravlja, piše i govori, a koje nikako ne može da se primakne konačnom riješenju, akoprem svi ističu njegovu veliku važnost po naš narodni i državni život. Ima jedan problem, kojemu kao da je dosudjeno da ostane vječnim problemom, jer se svatko uplašio konačne operacije, koju bi trebalo izvesti za njegovo sretno riješenje. A ima i jedan čitavi društveni sloj, koji strpljivo čeka na riješenje toga problema, a ništa ne može dočekati.

Taj vječni problem je činovničko pitanje a strpljivi čekaoci su državni činovnici i službenici i to samo oni »gradjanskoga reda«.

I kad god se mijenja politička situacija a s njome i kraljevska vlada, uskršavaju zamrle nade drž. činovnika, da će njihovo pitanje biti konačno riješeno.

Jer što je dosada učinjeno za riješenje činovničkog problema? Donesen je monstruozni činovnički zakon, pun reakcionarnih odredaba, za koji je bilo jasno već prije njegove publikacije, da će morati biti temeljito revidiran i postavljen na napredniju osnovicu. Donesena je uredba o razvrstavanju, koja je povećala kaos u administrativnom aparatu umjesto da ga je odstranila ili barem umanjila, a koja je povrhu toga izazvala veliko nezadovoljstvo činovništva zbog silnih ne-

pravda kao posljedice nedotjeranosti i površnosti uredbe, da su državni činovnici svojim žalbama upravo zatrpali državni savjet.

U materijalnom pogledu također nije učinjeno tako reći ništa, jer ono neznatno povišenje prinadležnosti po novom zakonu nije ni u kakvom razmjeru sa životnim potrebama drž. činovnika i službenika, a povrhu toga je g. ministar financija dio tih novih prinadležnosti jednostavno zadržao i tvrdokorno se krati platiti ih poput kakovog nesavjesnog i nemarnog dužnika. K tomu je donesen novi stanarinski zakon sa prekomjernim povišenjem najamnine, koje su pozobale onu malu povišicu beriva po novom zakonu, a mnoge drž. činovnike i službenike — navlastito umirovljenike — stavile u položaj bijednika najgore vrsti.

U takovim prilikama sve je činovništvo radosno pozdravilo glasove o uvođenju reda i zakonitosti u državu, što bi imao da provede novi režim, jer se nada, da će onda u prvom redu biti proveden zakon o drž. činovnicima i službenicima u čl. 249, koji određuje isplatu razlike beriva između starog i novog zakona, a zatim da će se pristupiti reviziji činovničkog zakona i donijeti nova pravna uredba o razvrstavanju. Nada se, da će se uzeti u temeljiti pretres i materijalni položaj drž. činovništva te bez svakog oklijevanja pronaći sredstva, da mu se obezbijedi položaj i osigura minimum egzistencije. Očekuje nadalje, da će i u činovnički kader

unijeti duh zakonitosti i reda, da će jednom za vazda iskorijeniti partizanstvo, štreberstvo i protekcionizam iz čitavog našeg javnog života, a u prvom redu iz redova administrativnog aparata, očekuje, da će poduprijeti nastojanje onih činovničkih organizacija, kojima je stalo do ugleda činovničkog stališa i do ugleda države, da se iz drž. službe eliminiraju nekvalificirani, nesposobni i nedostojni, očekuje i nada se . . .

Mogli bi ispisati čitave stranice iznošenjem iskrenih i ozbiljnih želja, koje nam diktira ljubav prema narodu, kome služimo i prema državi, koju na svojim leđima nosimo. Mogli bi reći, da još uvijek nismo izgubili svojih ideala i vjeru u pravdu i čestitost. Ali čemu sve to? To se i do sada znalo i često puta izrazilo na najmjerodavnijem mjestu, nu na žalost bez ikakvog efekta. Za to smo skeptični i sada, tim više, što nismo čuli, što namjerava nova vlada učiniti s činovničkim problemom. Spremni smo da vjerujemo u najljepše intencije, barem onih ljudi u novoj vladi, koji još nису imali prilike da se pokažu na djelu i od kojih su se neki borili i u našim redovima. I ta naša vjera bila bi tvrda i nepokolebiva, kad ne bi barem ministar financija ostao isto lice, nesklono činovnicima i gluho za njihove potrebe. Možda će nova situacija i u njegovom resoru izazvati promjenu na bolje za dobro drž. činovništva i možda će novi kolege bolje upli-

O prebrisanem fin. ministru in o modrih sodnikih.

(Kitajska idila iz polpretekle dobe.)

Tšüyen (doktor) Shto-yang-din-tsing, načelnik tribunala za hupu (finance) v deželi osemnajstih provinc Šipašong (Kitajska) je bil zelo slabe volje. Kaj bi tudi ne bil. Uradniško vprašanje in prazne blagajne, to dvoje je spravilo še vsakega finačnega ministra v črni obup. Poltretji milijon uradnikov je štela starodavna država sredine. Od teh jih je komaj par sto tisoč uživalo udobnejše življenje v Pekingu. Ostali v provinciah so bili pa veliki reveži. Zakaj se je baš činovnikom v Pekingu boljše godilo, tega si zgodovinarji še dandanes ne vedo razlagati.

Tšüyen Shto-yang-din-tsing je bil nad vse prefrigan mož in je več let spretno in brez vsake škode za državno blagajno krotil razburjene duhove. Najprvo je potolažil lačne kwane (uradnike) v provinciah s tem, da jim je začel priznavati najsijajnejše — titulature. Visoki rangi (brez povišanja plač) so frčali kot zmaji po zraku in vsak je do-

bil knofov in pušeljcev iz rdeče žide ali rdečih konjskih dlak na kapo in pa lepo pisanih ptičev na svojo uniformo, kot mu je bila mila volja. Zbog tega je dolgo vladalo v provinciah židano razpoloženje; mandarini v Pekingu pa so hoteli popokati od smeha.

Ko so gospodje kwani naposled sprevideli, da bi bilo zanje mnogo bolje, če bi se preobjedli enkrat riža in ne samo praznih titulatur, je imel gospod Shto-yang-din-tsing že pripravljen drug muholovec. Dal je razglasiti, da bo odpustil pol milijona uradnikov, zato pa ostalim plače sijajno zvišal. Ubogi kwani v provinciah zopet celo leto niso prišli do sape. Eni so se bali, da bodo reducirani, drugi pa so računali, za koliko se jim bodo zvišale plače. Končni efekt cele akcije je bil ta, da je bilo pol milijona kwanov odpuščenih, šeststotisoč pa na novo nameščenih. In ker so odpuščeni kwani romali v celih procesijah prosit milosti v Pekingu, so naposled še vse odpuščene zopet sprejeli v službo. Finančni minister pa si je le pridobil zopet oddiha za nekaj časa.

Komaj so se potolažili duhovi zaradi redukcije, je prebrisan finančni minister dal

obsuti pridne kwane v provinciah s ploho — odlikovanj vseh vrst in stopenj. Z vsakim odlikovanjem je bila zvezana visoka taksa; kar pa veselo prizadetim ni prav nič grenilo veselja.

Seveda, dolgo tudi to nedolžno veselje ni trajalo in revnim kwanom so od lakote zopet piskali želodci v vseh mogočih diskordih. Kar je bilo pa še najhujše, ugled državnega uradništva je rapidno propadal. Mlajši kwani so začeli trumoma zapuščati službe in deloma uhajali med boksarje, deloma pa so se udingali kot kulji. Tšüyen Shto-yang-din-tsing je resno obupaval. Pred dvajsetimi leti še bi bil dal enostavno vsakemu nezadovoljnežu odšteti z bambusom petindvajset po podplatih, pa bi bilo uradniško vprašanje kaj hitro rešeno. Ampak dandanes, ko sede evropske velesile nesrečnim kitarjem na vratu, kaj takega ni kazalo riskirati.

Že več dni je čepel tšüyen Shto-yang-din-tsing v svojem kabinetu in naporno premišljal, kako bi se rešil iz zagate. A dasi sta ga dve najboljši pisarici nepretrgoma čohali s svojimi dolgimi nohti po glavi, se mu nikakor ni hotela utrniti nobena pamet-

vati nanj i na njegove nazore o činovniškem problemu.

Mislamo, da čemo u najskorije vrijeme moči da vidimo, jesu li naše ponovne nade opravdane. Željeli bi, da jesu!

Redukcija.

Po novinarskih vesteh doznavamo, da se je nova vlada RR, razvijajoč deklaracijski film, domislila tudi nas javnih nameščencev s programom: **Izvesti je treba redukcijo, ostalim pa zvišati prejemke.** — Hm, torej tako. Katera redukcija je že to? In zopet ne moremo zanikavati, da je ta način reševanja našega »pitanja« vsimvprek še najbolj simpatičen. Pravimo — vsimvprek, izven javnih nameščencev seveda.

Predobro je še nam vsem v spominu poslednja redukcija. Koliko skrbi, strahu in koliko solza ter bede je zaorala ta redukcija... Ljudje so hodili vsi sključeni, gledali so izpod čela, nagrbljeni so čakali, priklanjaje se na vse strani, udarca usode. Kdaj bo priletelo? Mene tekel upharsin! vse je bilo zbegano.

Se je izvršila poslednja redukcija po izvestni, začrtani poti? Je bil sploh kdo siguran svojega mesta? Res, nihče, pa prav nihče ni vedel ne ure ne dneva. Prizadeti in neprizadeti tovariši so se grabili za glave, se zlobno spakovali, so pa tudi bridko vzdihovali; kajti nihče ni zamogel doumeti vrto-glavih, brezglavih ukrepov reducirajočih »merodajnih«. Le bodimo odkritosrčni: baš maleno tudi ni število onih nesrečnežev, ki jim je zbog gole apatije nastavljal predstojnik mesarico za tilnik; no, v Beogradu si je Pilat ravnodušno umil roke. Če je pa bila tu, tam na periferiji uvidevnost velika, če je lebdela temu ali onemu »odgovornemu« pred vsemi drugimi smotri edinole prospeh službe pred očmi, tedaj se je pa center povzpela do določitve, katere pomeče na cesto. Kot strela iz jasnega zadeti so se pogrezavali v obup. Dvomimo, da je ob taki modrosti državna misel prospevala. Najbolj žalostno pa je bilo dejstvo, da je kovala oštarija na račun tolikšne državniške umetnosti in slepote jalove dovite. Naj se domislamo le klasičnega primera, kako je center demonstriral z absolutnim nepoznanjem, ko je operiral, reducirjal in brodil po finančni upravi. Skoro vse davčne izterjevalce je postavil na cesto. Bilo je, kot bi pometal vesla čolnarjem v morje.

na misel. Nekega dne pa, ko sta ga čohali s posebno velikim roženim glavnikom tako, da so se mu iskre utrinjale iz kite, skoči tšüyen Shto-yang-din-tsing nenadoma na noge junaške, kot da mu je eksplodiralo sto kitajskih raket pod sedalom. »Heureka!« bi bil zavpil, ker pa ni znal grški, je vzkliknil le po domače: »tšin — isemi — šlobo«, kar se pravi po naše: »čini se mi, šlo bo.« —

Par dni kasneje so sporočili vsi časopisi prostrane državne sredine, od najstarejšega »King-Pana« do modernega, ilustriranega »Tien-Si-Tšai-Hwa-Pana« veselo vest, da je sklenil visoki zbor vseh tribunalov za civilno upravo »Künkitšu« na predlog tšüyena Shto-yang-din-tsinga nov uradniški zakon, ki bo z enim zamahom storil konec bedi vseh kwanov. In res, komaj sta pretekla dva nadaljnja meseca, je bil obljubljen zakon že javno nabit na velikih vratih cesarske palače v Peking. Zopet je zavladalo med kwani veliko veselje. To pot pa vsej pravici. Zakaj zakon jim je obljubljal nebesa že na tem svetu. Kar je bilo pa še največ vredno, trgovci so začeli kwanom zopet prodajati — na kredit...

Eden izmed neštetihih tistih, ki so se od-

Zato pa opozarjamo že sedaj merodajne činitelje, da dobro premislijo, preden se podajo na čeri redukcije. Ne sme se predvsem pozabiti dejstva, da je veliko število brezglavo reduciranih po strašnem križevem potu zopet v prejšnji državni službi.

Usodne pogreške so se popravile in že smo dejali — o mi glupci! da se je vodovje umirilo. Nekako tja do jeseni 1926. jo bomo že kako pretolkli, smo si prihuljeno stiskali roke, pa pride ta prevrat z neizbežno vladno deklaracijo. O, dobro se zavedajo svoje moči in klešč iz rok še ne dajo! Še bo viharja in brodolomov!

Kako bomo kljubovali? Edinole potom svojih stanovskih organizacij, ki se jih moramo iskreno okleniti vsi. V strnjenih stanovskih organizacijah, oprtih v mogočni matici Osrednje zveze, je naša moč in naš spas.

Finančna uprava in uradništvo.

Proti finančni upravi v Sloveniji so se čule že razne pritožbe. Ali so upravičene ali ne, o tem soditi, ni pristojno naše glasilo. Nam gre za to, da osvetlimo postopanje finančne uprave v Sloveniji napram uradništvu.

V redu je, da se štedi v prid države. Toda s tem naj se prične tam, kjer se krčenje kreditov, oz. dohodkov ne bo tako občutilo — pri dispozicijskih fondih, reprezentacijskih cigaretah itd., ne pa pri uradniški pari, ki tone v dolgovih in v bedi.

Finančna uprava nas je v zadnjem času oblagodarila n. pr. s temi dobrotami:

1. Skršila nam je kljub svoječasni nasprotni obljubi individualni pisarniški pavšal od mesečnih 10 Din na enak znesek za tri mesece in smo morali celo že v najboljši veri izplačani in prejeti presežek za preteklo računsko leto vrniti državi. Odslej bomo morali večinoma s svojim denarjem plačevati črnilo, peresa, svinčnike in drugo.

2. Do letos je veljalo pravilo, da gre državnemu nameščencu, ako potuje deloma po železnici, deloma z vozom, ob prihodu v kraj, odkoder nadaljuje vožnjo z vozom, dovoznina, dočim se ob povratku na to zadnjo postajo dovoznina že sedaj ni računala. Kar naenkrat in brez kakega poprejšnjega obvestila pa se je začela črtati i prva dovoznina (znaša 30, oz. 60 Din).

3. Starih avstrijskih činovnih razredov,

dahnili v pričakovanju boljših časov, je bil tudi Skum-ran Frantse, višji kwan v provinci Lihuntšang. Dasi je bil že v petem rangu in je imel pravico do stožčaste kape, opremljene s tremi rmenimi gumbi ter s cofom iz rdečce svile in dasi so se svetili na njegovem res nekoliko že zamazanem pršofu trije visoki redi: srebrnega fazana, rmenokljunega albatrosa in letečega zmaja, bil je revež vendar od same lakote že tako posušen kot dva meseca star odpadki sestradanega dromedarja v puščavi Gobi. Po zakonu in po letih bi imel priti v deseti oddelek, v trideseto stopnjo in v dvestotrideseto vrsto plačilne tabele. Zaradi boljšega pregleda ter večje enostavnosti je predvideval namreč novi zakon »samo« sedemdeset oddelkov, stoindvajset stopenj in dvesto in petdeset vrst plač. Kdo pa popiše kruto razočaranje vrliga Frantseta, ko prejme dekret, da je uvrščen v štirideseto stopnjo! Povešene glave je racal zdaj k temu zdaj k onemu kolegu, a glej, drugim se ni nič bolje godilo. Vsaj za par stopenj je bil vsak prikrajšan v plači. »Hvala in čast sv. Konfutsiju«, si je mislil Skum-ran Frantse, »da nisem sam tako nesrečen. Sicer pa itak stoji

odkar smo činovniki glasom nove službene pragmatike uvrščeni v kategorije, ne poznamo več. Ž njimi pa še slovesno operira finančna uprava, seveda nam v škodo. V poštev pride to pri izmeri dnevnice. Pokaže se namreč mala razlika, ako računa uradnik dnevnic po svojem prejšnjem činovnem razredu ali pa po dnevni plači vsled kategoriziranja. Da ni treba rearju dati par dinarčkov več, se dopušča zaračunavanje dnevnic — nam prečanom — le po prejšnjem činovnem razredu.

4. S komisijami ima uradnik delo in stroške. Iztirjanje komisijskih stroškov od zasebnih strank se je večkrat že zdaj iz raznih razlogov zavleklo. Sedaj je pa prišlo še novo zavlačevanje. Teh zadevnih potnih računov ne smejo več odobravati sreska poglavarstva sama kakor doslej, marveč so pošiljati v odobritev uradnemu računovodstvu v Ljubljano.

Kaj naj rečemo k vsemu temu? To-le: **Odredba pod 1. ne temelji na nobenem pozitivnem predpisu in je restinkcija neupravičena. Tudi odredbi pod 2. in 3. se ne dasta zagovarjati s stališča Uredbe z dne 30. IX. 1920. Ur. list št. 384/121 in z dne 1/10. 1923. Ur. list št. 323/95.**

Specijelno glede točke 3. se mora trditi, da so avstrijski činovni razredi izginili v pogledu dnevnic ipso facto vsled določb činovniškega zakona. Zato pa je ipso iure nastopilo odmerjanje dnevnic glasom letne plače.

K 4. Računovodstvo že zdaj ječi pod delom. Poslej naj pa pregleduje še potne račune iz cele Slovenije, ki jih imajo poravnati zasebniki! Kdaj neki bodo prihajali nazaj? Kakšno stališče bo zavzela finančna uprava pri teh potnih računih z ozirom na njena načela pod 2. in 3.?

V vsem pa velja:

Recimo — kar pa zanikamo — da ima finančna uprava glede kake točke prav de lege lata, potem pa bi bila njena dolžnost, poskrbeti v prilog gladujočemu uradništvu za popravo dotičnih predpisov po centralni upravi. Gre za malenkostne, toda za državne nameščence nepogrešljive zneske.

Rezervni častniki in njih prejemki.

Državna uprava izbrala si je nekako za devizo, poskrbeti v vsakem pogledu, da ostane materialen položaj državnega uslužbenca

v dekretu, da se smem pritožiti zoper razvrstitev naravnost na Visoki svet javnih cenzorjev »tu'tschayen«. Tam je zbran cvet juristov, ti mi bodo že pomogli do moje pravice. Res stoji v dekretu tudi zapisano, da bom moral plačati, če propadem s tožbo, ti-soč taelov takse, pa saj ni mogoče, da se to zgodi.« Tako se je tolažil vrli Skum-ran-Frantse in ž njim vred vesoljni stalež kwan v prostrani državi sredine, kajti prikrajšani so se čutili vsi, eni več, drugi manj v svojih pravicah.

Za »Visoki svet javnih cenzorjev« so pa napočili slabi časi. Dan za dnevom je donasala cesarska pošta cele gore samih tožba. Da bi se mogle vse te pritožbe zapisati in urediti, dal je zgraditi Visoki svet j. c. tri ogromna skladišča in je pomnožil svoje pisarniško osebje za dvatisoč glav. Povodenj pritožb pa je le naraščala in ko je enkrat ponehala, Visoki svet j. c. niti ni mogel ugotoviti, koliko jih sploh je. Pisarna jih dvakrat ni enako ugotovila. Enkrat jih je naštevala celo več, kot je izkazovala statistika sploh vseh kwanov skupaj.

Končno je vendar pričel Visoki svet javnih cenzorjev z reševanjem pritožb. Eden iz-

trajno neugoden in on proletarec, tako da mu ne privoščijo prav nikakegaboljšanja tudi v situacijah, ko bi bilo to ne samo upravičeno marveč naravnost državna dolžnost.

Poglejmo si n. pr. materijalni položaj državnih uslužbencev, ki so kot rezervni častniki poklicani k vojaški vaji.

Dočim dobivajo njihovi tovariši, ki so v službi raznih nedržavnih samoupravnih teles, denarnih zavodov, industrijskih podjetij, in trdk poleg svojih civilnih prejemkov vse pripadnosti njihove vojaške častnike šarže, izplačujejo se ubogim državnim uradniškim param, ki služijo poleg tega državi kot rezervni častniki, v slučaju njihovega vpoklica samo razlike med njihovimi civilnodržavnimi in častniškimi pripadnostmi.

Ne uvažuje se tu niti to, da ima vpoklicanec velike stroške za vojaško opremo, da mora za časa vojaške vežbe, ako je oženjen živeti na dve strani in da rabi, nenavajen vojaških naporov tudi več za osebno prehrano, kakor njegov aktivni tovariš, ki je teh naporov že navajen.

Zadača O. Z. je, da izvojuje pri osrednji vladi to našo zahtevo.

Iz sodnih pisarniških krogov.

Zakon o činovnikih in uredba o razvrstitvi je najbolj kruto zadela sodne pisarniške uradnike.

Medtem, ko so druge stroke z zakonom precej pridobile, so sodni pisarniški uradniki v primeri z njimi mnogo nazadovali in izgubili. Uredba je šla tako daleč, da je potisnila nas uradnike, od katerih se zahteva poleg 2 izpitov, še toliko pravnega materijala, da bi se rabilo celo knjigo, če bi se hotelo vse naštevati, v najzadnje skupine III. kategorije. Mirno se lahko trdi, da zna starejši pisarniški uradnik v zemljeknjižnih, izvršilnih, izven-spornih, varstvenih stvareh mnogokrat več, kot kak mlajši jurist. V plačilo za njegovo znanje, sposobnost, delo in vse, kar se od njega zahteva, se ga je uvrstilo v isto kategorijo kot babice pri ministrstvu za narodno zdravje!

Kdo je kriv temu, da se je baš sodno pisarniško uradništvo tako zelo omalovaževalo pri prevedbi?

Če malo pregledamo naše delovanje, pridemo do sklepa, da smo si tega po večini sami vzrok. Kdaj se bere v glasilu »Naš Glas« o sodni pisarni in njenih uradnikih? Razen običajnih letnih naznanil občnega zborstva, so dopisi tako redki kot bele vra-

ne, četudi je v Sloveniji nad 350 pisarniških uradnikov in oficijantov. Potem ni čuda, če se nas pri prevedbi ni tako upoštevalo, kot zaslužio, saj svet jedva vé, da eksistiramo. Samo čakanje, da se nam bo dalo kar želimo brez muke, truda in zahtev, je utopijsko; ravnotako kot je največji greh zabavljanje članov društvenemu odboru, češ da ničesar ne doseže. Baš pri pisarniškem oseboju je to velika, če že ne največja napaka, ker misli skoro vsakdo, da je že dovolj, če je član društva, vse delo pa naj opravi odbor, kot da bi vsak posameznik ne tvoril del tega društva in kot da ne bi šlo tudi za njegove interese.

Veliko škode je vsled te malomarnosti že prizadane. In te škode ne bo mogoče tako hitro popraviti; kajti treba bo sedaj podvojenega dela, da se sedaj doseže vsaj del onega, kar bi se pred prevedbo doseglo z malim trudom.

Zaradi tega pa ne smemo obupati, temveč iti moramo složno na delo. Nobena številka »Našega Glasa« ne sme več iziti brez dopisa iz naših vrst. Če vsakdo od 350 uradnikov spiše in pošlje letno vsaj en dopis — nemogoče to ni — potem bo imela vsaka številka N. Glasu najmanj pet dopisov; potem bomo tudi v javnosti zavzeli tisto mesto, ki nam gre. Končno bodo tudi izostale pritožbe, da »Naš Glas« molči. (Pozdravljamo pristrčno to »belo vrano«. O, da bi jih bilo več! Sicer pa opozarjamo na Vestnik, kjer objavljamo neko rešitev drž. sveta za sodne pisarniške uradnike. Ur.)

Da se ne pozabi.

Člen 249. zakona o državnih uradnikih itd., ki je bil razglašen 1. septembra 1923., se glasi:

»Prejemki po tem zakonu se uredijo z državnim proračunom, pravica do njih pa teče državnim nameščencem, ki se prevedejo, od dne 1. oktobra 1923.«

Razlika med prejemki po starem in novem zakonu nam za čas od 1. oktobra 1923 pa do 1. maja 1924 še do danes ni izplačana!

Uredba-zakon o nabavljajnih zadrugah in o Savezu z dne 5. decembra 1920 odreja v čl. 79 kakor sledi:

»Za prevoz blaga in drugih predmetov, ki jih pošiljajo ali prejemajo po državnih železnicah in ladjah, plačujejo zadruga in Savez po minimalnih postavkah.«

Železniško ministrstvo še do danes ni naklonilo nabavljajnim zadrugam in Savezu prav nobene ugodnosti ali olajšave za pre-

voz blaga. Državni svet še do danes ni rešil tozadevne pritožbe, ki jo je Savez vložil že pred 2 letoma!

Staroupokojenci imajo še vedno kronske penzije!

Vlada, kje si!

Vestnik.

Važna razsodba za sodne pisarniške uradnike. Državni svet je pritožbi J. M. ugodil iz razlogov: J. M. se je pritožil po čl. 248 zak. o civ. uradnikih itd., ker je bil uvrščen v III., a ne v II. kategorijo. On je sodni pisarniški uradnik in usposobljen za vodjo zemljiške knjige. Ti uradniki se morajo uvrstiti v II. kategorijo kot »gruntničarji« v smislu propisa čl. 1. uredbi o razvrstitvi uradnikov II. kategorije v resoru pravosodja, če so podani pogoji po čl. 230. J. M. ima preko 14 let službe v smislu pravkar citiranega člena II. št. 1. Utemeljevanje v odgovoru na pritožbo, da M. ni niti dokazal, niti ni v pritožbi trdil, da je dne 1. septembra 1923, vršil dolžnost gruntničarja — vršil je ni niti kdaj poprej niti pozneje —, da je pa samo usposobljen za ta položaj, ne drži z ozirom na propis zakona o organizaciji sodišč z dne 27. febr. 1896 št. 217 drž. zakona in na odredbo pravosodnega ministrstva z dne 17. VII. 1897. št. 170 drž. zak., ki veljajo za Dalmacijo in Slovenijo. Po teh propisih je vodstvo zemljeknjižnih poslov naloga sodne pisarnice in so potemtakem vsi pisarniški uradniki poklicani in dolžni, da vrše funkcijo voditelja zemljiške knjige po vrstnem redu in po potrebi, to pa samostojno; kot prvi pa oni, ki so usposobljeni za vodjo zemljiške knjige v statusu sistemizovanih mest dotičnega sodišča. Če sta pri sodišču sistemizovani dve ali eno mesto, vsakter od uradnikov mora biti usposobljen. (Citiramo zaradi važnosti dobesedno.) Ne radi se dakle o usposobljenju za položaj, koji nije postignut ili za struku, u koju nije još ušao, ili iz koje je izašao, već se radi o usposobljenju, koje je zakonom predviđeno za samostalni rad, na jednoj grani poslova struke, u kojoj ovaj činovnik služi i to bez obzira na položaj u toj struci i u kojoj zakon traži, da što veći deo svih činovnika te struke mora imati tu višu kvalifikaciju obzirom na potrebe službe. Zakon zahteva torej, da je pri sodiščih v Dalmaciji in v Sloveniji čim več zemljeknjižnih uradnikov v pisarniški službi. Ne sme se tedaj odreči onim uradnikom, ki so usposobljeni za vodje zemljiške knjige, da se jih ne bi uvrstilo v II. kategorijo, ker so citirani propisi še vedno v veljavi. M. tedaj ni bil dolžan, da trdi in dokazuje, da je že vršil funkcijo vodje zemljiške knjige ali da je sploh že imel posla z zemljiško knjigo, ker je že zakon uredil njegove dolžnosti. Po propisih zakona je pa M. dolžan vsak čas, da prevzame ali po vrstnem redu ali po potrebi službe vodstvo zemljiške knjige. Pritožba je bila potemtakem ute-

razsoja,

da se Tvoja tožba — o plemeniti kwan — odbaci, ker se mora odbaciti.

O tem Te, o bodi nam prizanesljiv in odpusti nam našo drznost, o kwan — obveščamo z nujnim pozivom, da odmah plačaš za to razsodbo po členu tristosedemdesetem pristojbinskega zakona predpisano takso v znesku

tisoč taelov.

Rešenja slične vsebine so dobili tudi drugi kwani na svoje pritožbe. Nekemu kwanu, ki je imel že plačo petdesete stopnje, a je prosil, da ga uvrste v štirideseto, je odgovoril Visoki svet javnih cenzorjev, da mu ne more prisoditi petdesete stopnje, ker je popolnoma pravilno uvrščen v šestdeseto. Le maloštevilnim so bile pritožbe ugodno rešene. Končni efekt je bil ta, da je bilo vplačano v državne blagajne samo na taksah nad štiri milijarde taelov.

Tako je bilo rešeno uradniško vprašanje pred leti na Kitajskem. Če se je pozneje še kje drugje na podoben način reševalo in rešilo, ne poroča zgodovina, ki zabeležuje samo — pretekla dogodovščina.

med prvih, ki so prejeli rešitev svoje vloge, je bil Frantse. Ko jo je prebral, ni črnil ne bev, ne mev, samo nadel si je belo žalno obleko, kupljeno še v boljših časih, si ovil okoli vratu svoj cof in — se nanj obesil. Na prsa pa si je še preje pripel razsodbo Visokega sveta javnih cenzorjev, ki se je glasila:

»Globokega spoštovanja vredni, mogočni in velezaslužni kwan! Visoki svet javnih cenzorjev se je osmelil vzeti v pretres in razmotrivanje Tvojo pritožbo zoper razvrstitev po novem zakonu. To nezaslišano drznost je zakrivil senat dvaintridesetega oddelka, ki ga tvorijo sledeči veleučeni in pravični gospodje:

Kot predsednik tšüyen Sun-gha, ki je zajemal sol modrosti na univerzi v Pekingu in na univerzah zahajajočega solnca v Parizu in Berlinu, dalje kot člani: tšinših (profesor) Dhlakotseptse, ponos in dika visoke šole v Tsientsinu, tšüyen Lom-gha, ki je napravil z odliko vse izpite na visoki šoli v Nankingu, tšüyen Pikolowung, monstrum učenosti, ki je študiral pravo in nauke sv.

Konfutseja na petih univerzah države sredine, tšinših Shnak-shneper-ling, autor trideset zvezkov debele knjige o razvoju pravnega čuta pri spermatozoi in končno kot perovodja prvi sekretar tšüyen marquis Maramzate, sicer še mlad učenjak, ki pa že danes nadkriljuje po svoji učenosti — liki Gaurisankar vse druge vrhove Himalaje — največje kapacitete vesoljnega sveta na polju pravoznanstva.

Vsi ti gospodje so tvojo prošnjo, o brezprimerno vrli in dobri kwan, tako globoko in vestno študirali, da tri dni in tri noči niso ne jedli in ne spali in da je vsak izgubil povprečno najmanj tri kile na svoji telesni teži. Našli pa so naposled in prišli do soglasnega, za navadnega zemljana naravnost nedoumljivega, globokobistrega sklepa, da Tvoja razvrstitev — o modri kwan — ni nepravilna, ampak pravilna, ker z ničemer nisi dokazal, da bi bilo nasprotno res.

Zbog tega in na osnovi člena dvatisošeststosedemdesetpetega in osemstisočtristopetindevetdesetega zakona o Visokem sveu javnih cenzorjev senat dvaintridesetega oddelka

meljena po čl. 230, odst. II. 1. zakona o civ. uradnikih in po propisih uredbe o razvrstavanju glede gruntovničarjev v zvezi s propisi čl. 50 in 54 zak. o organ. sodišč iz leta 1896. in odredbe pravosodnega ministrstva iz leta 1897.

Premog je siva skrb za gospodinjstvo, težak kamen na tehtnici hišnega gospodarstva, toda božja blagodat za akcijonarje premogokopnih družb; seveda v prvi vrsti za delničarje je ta gruda črni dijamant. Trboveljska premogokopna družba je izkazala ob svojem 52. občnem zboru dne 30. junija letos nič manj in nič več kot 38.530.972 Din čistega dobička. Delnice se glase na 50 Din, dividenda pa znaša nanje za letošnje 30 Din, kar odgovarja 60 % čistega dobička. — Nam pa boljše oči iz glave, ko primerjamo vsakega prvega odbitek za kurjavo z ostankom, ki ga prejmemo za samo ljubo in golo življenje.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so darovali: g. Adolf Arko, ravnatelj jetnišnice v Ljubljani, g. Franc Lorber, davčni asistent v Gor. Radgoni, in g. Ivan Mravljak, profesor v Mariboru, vsak po 5 Din. Srčna hvala! Uprava.

Listek.

Bon-ton. Prejeli smo in objavljamo: Že opetovano sem imel posla po državnih pisarnicah, osobito v večjih uradih. Pogovarjam se z gospodom referentom, prosim ga informacij, pa pride referentov šef ali pa tudi nižji po činu, celo sluga, da ne govori o »najvišjih«, pa me prekine in nagovori referenta. Ti pa čakaj, da se pomenita! To pač ni prav in ni nobena manira. Ko sem se nekoč privatno razgovarjal s prijateljem uradnikom in se čudil temu bon-tonu, mi je potožil

in menil, da tudi v uradnem medsebojnem obče-vanju ni prav nič boljše. Uradni ali pa privatni pogovor (kar je glede a-b-c vseeno) smeš prekiniti vsak čas. In če se pogovarjaš, kazaje hrbet onemu, ki si ga odrinil, pa pride četrta oseba, pa sme prekiniti tudi vajin pogovor. Včasih vidiš štiri osebe uradnike, od katerih molčita redno po dva, da se novodošli pomenijo. Pogovora ne sme prekiniti tretja oseba, pa če je tudi najintimnejši kolega! Urivanje ni samo omalovaževanje, ampak tudi žalitev. Če vidiš, da se pogovarjata dva, počakaj! Priporočamo, da se vsakega usiljenca primerno zavrne. Sram nas je, da moramo učiti a b c naše kolege. Kaj ti pomaga ves študij, če pa si trdin, kmet si in kmet ostaneš, če ti tudi povem, da si.

Aforizmi. Nič ti ne bo pomagalo menjati organizacije, če se prej ne otreseš svojih strasti in svoje sebičnosti; organizacije nalikujejo onim rastlinam, ki učinkujejo kakor jih kdo goji: ali kakor strup ali kakor zdravilni lek. Odlični ljudje napravijo iz slabih organizacij dobre, slabi ljudje pa pokvarijo tudi najboljšo organizacijo. — Kdor se zaveda svojih dolžnosti, se zaveda tudi svojih pravic. V izvrševanju svojih dolžnosti je začetek sreče in popolnosti. Vera življenja je vera dolžnosti. — Združitev je dvigalo veselstva! — Giuseppe Mazzini.

— TOVARNA ČEVLEJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnoveše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Edino najboljši pisalni in šivalni stroji

„STOEWEER“

edino pri

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih računskih in drugih tehničnih strojev.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Perje in puh

C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Modna in športna trgovina
za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

„Aikadont“

zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija.

Anton Kanc, Ljubljana.

Gostilna pri „Sokolu“

Pred škofijo

Pristna dolenska in štajerska vina. Vsak čas gorka in mrzla jedila. — Nizke cene

Najboljši
šivalni stroji in
kolesa edino le

Josipa Petelinca
znanka

Gritzner in Feniks
za rodbino, obri
in industrijo

Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov

priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ul.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

Priporoča se

I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Velika zaloga volne za pletenje jumperjev, nogavic itd.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Razširjajte

„Naš Glas“!

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene

J. Trpin

najcenejša manufaktura

Maribor

Glavni trg 17.

Je vendar najboljši!

Ustanovljena
1900

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ustanovljena
1900

Delniška glavnica
Din 50.000.000.—
Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

Centrala: LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice
Celle
Črnomelj

Kranj
Maribor
Metković

Novi Sad
Ptuj/Sarajevo
Split

Gorica
Trst
Agencija: Logatec

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Tel. št.: 261, 413,
502, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE.